

само членове XVI и XIX, а чл. XVIII, който говори за Котуръ, да се остави за заседаниеето, на което ще присъствова и персийскій посланикъ.

По желанието на Лорда Салисбюри конгреса пристъпна най напредъ къмъ обсъжданието на алинея 6 отъ XIX членъ, гдѣто се говори за Ардаханъ и Карсъ.

Като оставя на страна редакцията на XIX членъ както и многочисленитѣ подробности, които подобри бихъ могли да се разискватъ направо между най много заинтересованитѣ пълномощници, Лордъ Салисбюри пристъпна изведнажъ къмъ принципа за присъединението на Карсъ и Ардаханъ къмъ Руссия. Споредъ мнѣнието на Н. Прѣвѣсходителство такъвизи голѣми присвоения расклащатъ силата и обаянието на Високата Порта въ Азия и правятъ поддържанieto на порядъка въ тия мѣста твърдѣ съмнително. Безъ да настоява върху това положение (теза), което е очевидно за всѣкого, Лордъ Салисбюри пита рускитѣ пълномощници, не сж ли промѣнили мнѣнието си относително Ардаханъ и Карсъ подиръ съображенията, които имъ сж прѣдставили английскитѣ пълномощници въ частнитѣ си срѣщания. Ако Руссия постоянно въ желанието си да задържи и тия мѣста, Лордъ Салисбюри се вижда принуденъ да обяви, че той запазва правото на Англия да защити интереситѣ и влиянието си върху населенията по такъвъ начинъ, който и се види за най стоденъ.

Първий русски пълномощникъ произнася тѣзи думи:

„Благодарение на примирителний духъ и на взаимнитѣ устѣпки, отъ които по съвѣтъ най полѣматъ частъ трѣба да се отдаде на Руссия, дѣлото на Конгреса се доближи до своята цѣль, до единъ миръ общеполезенъ за цѣла Европа и единчекъ достоинъ за високодостойнитѣ хора, които сж се събрали въ Берлинъ.

Днешното заседание е посветено на единъ въпросъ, на който справедливото и чуждото за дребничавитѣ страсти рѣшение ще довърши и увѣчае дѣлото, къмъ което се стремимъ всички.

Ний устѣпваме Ерзерумъ, Баязидъ и долината на Алашкердъ. Прѣзъ послѣднитѣ два пункта минаватъ кербанитѣ и главний търговски пътъ за Персия.

Упълномощенъ съмъ да добавя, че Негово Величество моя Господаръ ще обяви Батумъ за свободно пристанище и ще даде съ това ново удовлетворение на материалнитѣ интереси